

să fie păzită». A voit apoi ca solul să citească scrisorile lui Rareș, dar n-a fost posibil, căci erau scrise în limba «ruteană» (slavonă).

Solul a mulțumit domnului, în numele regelui, și i-a spus că Rareș l-a sfătuit pe el să-l ucidă, deoarece, personal, n-a îndrăznit s-o facă, din considerație față de sultan, ci a căutat să atragă pe Vlad în această primejdie și să-l expună urii sultanului și dușmăniei regelui. A ajuns apoi cu el și cu sfetnicii săi la o înțelegere, ca de acum înainte să nu sprijine pe Rareș, ci să lege relații amicale cu Polonia printr-o solie specială, prevăzând libera trecere a solilor și negustorilor dintr-o țară în alta.

Cu ajutorul domnului muntean, solul a trecut în siguranță munții în Transilvania și a ajuns la Brașov. Aici a fost informat că secuii, moldovenii și toți supușii lui Rareș din cetățile sale transilvănene se află înarmați și așezați pentru luptă pe toate drumurile, pe unde urma să treacă solul, cu scopul de a-l prinde și a-l trimite la el, sau de a-l ucide. Evitând aceste curse, solul a ajuns la Mediaș. Rareș a trimis și acolo moldoveni, tot din cetățile sale, ca să-l prindă când va ieși din oraș. Astfel a fost nevoit să stea acolo, ca și asediat, timp de opt zile. Orașenii l-ar fi ajutat bucuroși să iasă, dar se temeau de cursele întinse lui din spre Cluj, precum și de minia lui Rareș. Ajutat de un prieten al său, fost coleg de bancă la universitatea din Bologna, care i-a pus la dispoziție 500 călăreți, solul a ajuns la Giula, de unde a trimis regelui amănunte despre conținutul păcii încheiate cu turcii, care cuprindea și pe tătari, precum și despre ordinul dat de sultan lui Rareș, prin solii acestuia ce se aflau la Poartă în timpul tratativelor purtate cu turcii, de a nu se purta pe viitor dușmănos față de Polonia, sub pedeapsa morții și confiscării averii¹.

În sfârșit, la 12 aprilie 1533, solul a sosit la Cracovia, însoțit de trimisul voievodului Țării Românești, pitarul Petru, care a cerut ca regele să considere pe domnul său ca fiu, promițându-i ajutor împotriva oricărui dușman al regelui și pace veșnică, și rugându-l să intervină pe lângă sultan ca să-l lase liniștit în scaun². Opaliński aduse cu el actul tratatului de pace, redactat la Constantinopol în a doua jumătate a lunii ianuarie 1533, în al cărui ultim pasaj sultanul își reafirma dreptul de suzeranitate asupra Moldovei și Țării Românești și impunea regelui polon să nu dea adăpost domnilor români, în caz că s-ar răscula împotriva Porții, și să nu le permită să năimească mercenari sau să cumpere arme din Polonia³.

Regele înștiință, în jurul datei de 18 aprilie, pe senatori despre pacea încheiată, despre neta dezavuare de către sultan a acțiunii lui Rareș împotriva Poloniei și despre oferta domnului Țării Românești, făcută prin pitarul Petru, «om de arme și discret», de a nu da ajutor domnului Moldovei împotriva polonilor⁴. Regele răspunse domnului muntean că-i primește propunerile⁵,

¹ A.T., XV, p. 188—191 și 206—211. Copii după scrisorile solului și comentarii favorabile în legătură cu încheierea păcii cu turcii și cu dezavuarea acțiunii domnului Moldovei de către Poartă fură trimise mai ales ambasadorului polon la curtea împăratului, pentru a le face, abil, cunoscute acolo, cf. A.T., XV, p. 265—266, 270—271, 295—296.

² A.T., XV, p. 300—301.

³ A.T., XV, p. 63—65 (text polon), 65—66 (text latin) și 67—68 (text italian).

⁴ A.T., XV, p. 301—303.

⁵ Regele către Vlad Vintilă de la Slatina, Cracovia, în jurul zilei de 18 aprilie 1533, în A.T., XV, p. 303 și la Bogdan-Hurmuzaki, Supl., II—1, p. 80 (având ca dată numai anul 1533).